

Bryssel, 11. lokakuuta 2023
(OR. en)

13901/23

LIMITE

**SCH-EVAL 217
COSI 173
CRIMORG 129
ENFOPOL 422
JAI 1298
FRONT 311
ASIM 91
MIGR 328
CATS 56
COPEN 356
RELEX 1172
COMIX 447**

ILMOITUS

Lähettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Schengen-alueen yleistilanne – rajatylittävän rikollisuuden, etenkin muuttajien salakuljetuksen, torjuminen

Rajat ylittävä järjestäytynyt rikollisuus on edelleen keskeinen uhka Schengen-alueen moitteettomalle toiminnalle. Schengen-neuvosto määritteli kesäkuussa 2023 rajatylittävän, vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan alaksi, jolla toimia on tiivistettävä vuosien 2023–2024 aikana.

Rikokset, joihin liittyy ihmisten (myös lasten) salakuljetus tai hyväksikäyttö, kuten muuttajien salakuljetus, ihmiskaupan eri muodot ja lasten seksuaalinen riisto, ovat edelleen kriittinen uhka, ja niillä on yhä vakavampi vaikutus haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin. Tällainen rikollisuus aiheuttaa myös merkittäviä haasteita ulkorajojen tehokkaalle valvonnalle ja saattaa häiritä Schengen-alueen toimintaa.

Muuttajien salakuljetusta EU:hun ja EU:n sisällä ja sen markkinoita lisäävät erilaisten kriisien ilmaantuminen ja syveneminen, erityisesti talouden taantumien, ilmastonmuutoksen aiheuttamat ympäristöhätätilat ja jatkuvat konfliktit sekä väestöpaineet monissa lähtömaissa¹. Euroopan naapurustossa viime kuukausina tapahtuneen dramaattisen kehityksen myötä nämä suuntaukset ovat vain vahvistuneet².

Vastaavatko nykyiset muuttajien salakuljetuksen vastaiset toimet tapahtuvaa kehitystä, ja pystytäänkö niiden avulla torjumaan asianomaisia riskejä koordinoitusti? Schengen-neuvosto käsittelee asiaa 19. lokakuuta 2023 joulukuun 2022 Schengen-neuvostossa käytyjen keskustelujen pohjalta³. Se päättää joukosta konkreettisia toimia sekä kestävästä ratkaisusta, joilla varmistetaan EU:n koordinoitu reagointi havaittuihin tarpeisiin. Keskustelun tulokset ovat ajankohtaisia, kun otetaan huomioon Euroopan komission puheenjohtajan unionin tilaa käsitelleessä puheessa antamat tiedot ja Lampedusalla syyskuussa 2023 julkistettu kymmenkohtainen suunnitelma. Muuttajien salakuljetus oli aiheena oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 28. syyskuuta 2023 käydyissä keskusteluissa, joissa ministerit käsitelivät turvapaikka- ja muuttoliikeasioiden ulkoista ulottuvuutta. Komissio vahvisti aikomuksensa järjestää marraskuun 2023 lopulla kansainvälinen konferenssi muuttajien salakuljetuksen torjunnasta. On tärkeää huomata, että johtajat keskustelevat myös muuttoliikkeen ulkoisesta ulottuvuudesta 26.–27. lokakuuta 2023 kokoontuvassa Eurooppa-neuvostossa.

Ministereitä pyydetään lokakuun 2023 Schengen-barometri plussan pohjalta keskustelemaan ja sopimaan keskeisistä toimista, jotka muodostavat kattavan ja yhdenmisen vastauksen muuttajien salakuljetukseen tämän asiakirjan liitteessä yksilöityjen haasteiden ja tarpeiden pohjalta.

¹ Europol (2023): Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling; Julkinen, saatavilla osoitteessa: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

² Tammi-elokuussa 2023 EU:ssa kirjattiin 232 350 laitonta rajanylitystä, mikä on 18 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022, kokonaismäärän ollessa suurin sitten vuoden 2016 (Frontex).

Vuonna 2023 puolet EU:n rajoilla havaituista muuttajista on saapunut keskisen Välimeren muuttoreittiä pitkin, joten se on vilkkain muuttoreitti. Tammi- ja elokuun välillä laittomien rajanylitysten määrä kyseisellä reitillä lähes kaksinkertaistui (+ 96 prosenttia). Tähän mennessä vuonna 2023 Italiaan tulleista 70 prosenttia on tullut Tunisiasta ja 70 prosenttia on saapunut Lampedusalle. Vaikka EU ja Tunisia tekivät äskettäin sopimuksen muuttajien salakuljetuksen torjumisesta, salakuljetus Tunisiasta käsin on lisääntynyt kesän aikana. Lisäksi Koillis-Libya syyskuussa 2023 koetelleen myrskyn ja sen katastrofaalisten jälkiseurausten odotetaan vaikuttavan salakuljetuspalveluiden kysyntään.

Nykyiset tiedot osoittavat, että muuttajien salakuljettajat toimivat suurelta osin EU:n lainvalvonnan tavoittamattomissa ja että Schengen-alueella on edelleen rikollisverkostoja, jotka kuljettavat muuttajia eteenpäin (Europol).

³ 15086/22.

NELJÄ KESKEISTÄ TOIMEA MUUTTAJIEN SALAKULJETUKSEN TORJUMISEKSI KOKONAISVALTAISELLA TAVALLA

I Yhteisen tilannetietoisuuden lisääminen

- Jäsenvaltiot** vaihtavat muuttajien salakuljetusta käsittelevän operatiivista analyysiä koskevan hankkeen yhteydessä ennakoivasti tietoja, myös kolmansissa maissa saatuja tietoja⁴, Europolin muuttajien salakuljetusta tutkivan eurooppalaisen keskuksen (EMSC) kanssa.
→ **Europol** toimittaa seuraavassa Schengen-neuvostossa joulukuussa 2023 alustavan analyysin kehityksestä jäsenvaltioiden ja Frontexin jakamien tietojen pohjalta.
- Frontex, Europol, Eurojust ja Euroopan unionin turvapaikkavirasto (EUAA)** laativat yhteisen tilannekuvan ja analyysin muuttajien salakuljetuksesta. **Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)** ja oikeus- ja sisäasioiden virastot tiivistävät virastojen välistä strategista yhteistyötä sekä tietojen vaihtoa ja analysointia.
→ **Frontex, Europol, Eurojust ja EUAA** laativat yhteisen tilannekuvan ja analyysin muuttajien salakuljetuksesta, erityisesti jäsenvaltioilta ja muilta asiaankuuluvilta EU:n elimiltä tai verkostoilta, kuten YTPP-operaatioilta, saatavien tietojen pohjalta. Tämä tehdään hyvissä ajoin, jotta tulokset voidaan ottaa huomioon ennen maaliskuun 2024 Schengen-barometrin laatimista, ja tämän jälkeen säännöllisesti.
- Jäsenvaltioiden** olisi syötettävä aktiivisesti tietoja oikeus- ja sisäasioiden tietojärjestelmiin ja tehtävä järjestelmällisiä tarkastuksia asiaankuuluvista tietokannoista⁵ kolmansissa maissa, ulkorajoilla ja Schengen-alueella. **Europol** toimittaa jäsenvaltioille asiaankuuluvat tiedot muuttajien salakuljetuksen torjuntaa koskevia tutkimuksia varten. **Jäsenvaltiot** jakavat ennakoivasti henkilötietoja Europolin kanssa SIENAn kautta.
→ **Europol, Frontex ja eu-LISA** toimittavat joulukuun 2023 Schengen-neuvostosta alkaen Schengen-neuvostolle vuosittain Schengen-barometri plussan kautta ajantasaiset tiedot siitä, miten jäsenvaltiot käyttävät näitä tietokantoja.

⁴ Erityisesti kolmansiin maihin lähetettyjen maahanmuuttoalan yhteyshenkilöiden keräämät tiedot, yhteiset operatiiviset kumppanuushankkeet ja yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) operaatiot.

⁵ Mukaan lukien SIS, SIENA/EIS, FIELDS, FADO and Interpolin SLTD-tietokanta.

4. **Europolin internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevä EU:n yksikkö (EU IRU) ja EMSC** tekevät ennakoivaa yhteistyötä **jäsenvaltioiden** kanssa muuttajien salakuljetusverkostojen digitaalisen jalanjäljen kartoittamiseksi.
- ➔ **Europol** raportoi **EMSC:n** ja **EU IRUn** toimesta säännöllisesti jäsenvaltioille Schengen-barometri plussan kautta annettavasta tuesta joulukuusta 2023 alkaen.
5. **Komissio, EUH, oikeus- ja sisäasioiden virastot ja jäsenvaltiot** keräävät tietoja ulkoisten toimijoiden roolista Euroopan unionin tai jäsenvaltioiden vakauden horjuttamiseen tähtäävässä laittoman muuttoliikkeen edistämisessä.
- ➔ **Oikeus- ja sisäasioiden virastot ja jäsenvaltiot** jakavat tietoja asiaankuuluvilla foorumeilla, muun muassa ISAA- ja suunnitelmaraportteja varten.
- ➔ **EU:n muuttoliikettä käsittelevä varautumis- ja kriisinhallintaverkosto** seuraa tilannetta riskialueilla ja sisällyttää varhaisessa vaiheessa ISAA-raportteihin oikeus- ja sisäasioiden virastojen ja jäsenvaltioiden jakamat koostetiedot rikollisverkostojen toiminnasta, toimintatavoista ja reiteistä. **EUH** vahvistaa tilannetietoisuutta EU INTCENin raporttien pohjalta. **EUH** raportoi **EU:n edustustojen kautta** säännöllisesti keskeisten kolmansien maiden yhteistyön tasosta salakuljetuksen torjunnassa.

II Muuttajien salakuljetuksen vastaisen EU:n oikeudellisen kehyksen vahvistaminen

1. **Komission** odotetaan ehdottavan lainsäädäntöä, jolla vahvistetaan EU:n oikeudellista kehystä muuttajien salakuljetuksen torjunnassa muun muassa seuraamusten, hallinnoinnin, tietovirtojen ja oikeus- ja sisäasioiden virastojen osalta.
- ➔ **Komissio** toimittaa yhdessä uusien lainsäädäntöehdotusten kanssa katsauksen operatiivisen ja oikeudellisen kehyksen täytäntöönpanosta, kuten uudistetusta maahanmuuttajien salakuljetuksen vastaisesta EU:n toimintasuunnitelmasta vuosiksi 2021–2025 sekä asiaa koskevasta EU:n oikeudellisesta kehyksestä ja jäsenvaltioiden lainsäädännöstä.

III Eurooppalaisen operatiivisen yhteistyön vahvistaminen ja yhdentäminen

- Jäsenvaltiot** lisäävät keskeisiksi arvioituja kohteita ja korkean riskin rikollisverkostoja koskevia yhteisiä tutkimuksia, ja **Eurojust** ja **Europol** tukevat niitä operatiivisten toimintaryhmien kautta ja tiiviissä yhteistyössä Euroopan monialaisen rikosuhkien torjuntafoorumin (EMPACT) kanssa. Jäsenvaltiot määrittelevät ja toteuttavat ennakkoanalyysin pohjalta kohdennettuja yhteisiä partiointitoimia ja muita yhteisiä operaatioita, myös verkossa⁶. **Oikeus- ja sisäasioiden virastot** maksimoivat osallistumisensa **EMPACTiin** ja toteuttavat toimia valtuuksiensa mukaisesti. **Jäsenvaltiot ja oikeus- ja sisäasioiden virastot** edistävät EMPACTin kautta synergioita asiaankuuluviin operatiivisiin toimintasuunnitelmiin sisältyvien, muuttajien salakuljetusta, kuten ihmiskauppaa, rahanpesua ja asiakirjapetoksia, koskevien operatiivisten toimien välillä.
 - ➔ **Oikeus- ja sisäasioiden virastot**, erityisesti **Europol**, raportoivat joulukuusta 2023 alkaen säännöllisesti Schengen-barometri plussan kautta jäsenvaltioiden aktiivisesta osallistumisesta operatiiviseen yhteistyöhön EMPACTin puitteissa.
 - ➔ **Neuvosto ja Euroopan parlamentti (budjettivallan käyttäjänä) komissio ja Europolin hallintoneuvosto** varmistavat toimintatalousarvionsa kautta riittävän rahoituksen operatiivisten toimien ja foorumin digitalisoinnin tukemiseksi vuosina 2024–2025 ja sen jälkeen.
- Jäsenvaltiot** hyödyntävät parhaalla mahdollisella tavalla Eurojustin tuen muuttajien salakuljetusta koskevissa tapauksissa, hyödyntäen kaikkia käytettävissä olevia oikeudellisia välineitä, kuten yhteisiä tutkintaryhmiä ja operatiivisia välineitä. Kansalliset oikeusviranomaiset ovat mukana muuttajien salakuljetusta ja ihmiskauppaa käsittelevässä yhteisessä yhteistyöryhmässä.
 - ➔ **Eurojust** raportoi joulukuusta 2023 alkaen säännöllisesti Schengen-barometri plussan kautta jäsenvaltioille annettavasta tuesta muuttajien salakuljetuksen torjunnassa.

⁶ Neuvoston suositus (EU) 2022/915, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, operatiivisesta lainvalvontayhteistyöstä.

3. **Jäsenvaltiot** suorittavat järjestäytyneen rikollisuuden tutkinnassa oletusarvoisesti talousrikostutkintaa ja varojen takaisinperintää koskevia menettelyjä **Europolin talousrikoskeskuksen** ja **Eurojustin** tuella.
- ➔ **Europol (talousrikoskeskus)** ja **Eurojust** laativat kesäkuuhun 2024 mennessä aiheesta yhteisen raportin, joka perustuu muun muassa jäsenvaltioilta ja muilta asiaankuuluvilta EU:n elimiltä tai verkostoilta saatuihin tietoihin.
4. **Jäsenvaltiot** sisällyttävät konkreettisesti muuttajien salakuljetuksen kansallisiin yhdenmukaisesti rajaturvallisuuden strategioihinsa mukauttaessaan ne Euroopan yhdenmukaisesti rajaturvallisuutta koskevaan EU:n monivuotiseen strategiaan.
- ➔ **Jäsenvaltiot** yhdenmukaistavat Euroopan yhdenmukaisesti rajaturvallisuutta koskevan monivuotisen strategisen toimintapolitiikan osalta määrittelyssä määrääjässä kansalliset yhdenmukaisesti rajaturvallisuuden strategiansa, joiden pitäisi kattaa muun muassa muuttajien salakuljetus.
5. **Kansallisten** yhdenmukaisesti rajavalvontajärjestelmien on järjestelmällisesti hyödynnettävä riskianalyysijä ja haavoittuvuusarviointia, erityisesti Frontexin säännöllisin väliajoin laatimia raportteja.
- ➔ **Schengen-neuvostolle** tiedotetaan säännöllisesti ulkorajaosuuksille osoitetuista vaikutustasoista, jotta valvontatoimet voidaan kohdentaa paremmin.
6. **Jäsenvaltiot** parantavat rajatarkastusten laatua ja hyödyntävät tilanteen mukaan Frontexin operatiivista tukea erityisesti haavoittuvissa ja korkean riskin saapumispaikoissa, myös mahdollisesti saatavan EU-rahoituksen turvin.
- ➔ **Komissio** toimittaa Schengen-arviointien ja **Frontexin** haavoittuvuusarviointien tulosten perusteella joulukuun 2023 Schengen-barometri plussan kautta ensimmäisen horisontaalisen ja monialaisen yleiskatsauksen keskeisistä puutteista, jotka vaikuttavat kielteisesti EU:n rajojen turvallisuuteen.

7. **Tehokkaan lainvalvonnan edellyttämää tietojen saatavuutta käsittelevä korkean tason työryhmä** tarjoaa ratkaisuja, joilla varmistetaan alan toimijoille asianmukainen tietojen saanti.
- ➔ **Komissio** antaa neuvostolle ja Euroopan parlamentille kertomuksen, jossa esitetään korkean tason työryhmän tärkeimmät havainnot, ja ehdottaa jatkotoimia vuoden 2024 loppuun mennessä.

IV Synergioiden maksimointi EU:n ulkoisen toiminnan kanssa

1. Team Europe -lähestymistapaa noudattaen kolmansien maiden tai alueiden kanssa luodaan salakuljetuksen vastaisia operatiivisia kumppanuuksia ja varmistetaan niiden tehokas täytäntöönpano. Näin voidaan tukea muun muassa kumppanimaiden rajavalvontavalmiuksien parantamista, valmiuksien kehittämistä, operatiivisen tuen tarjoamista lainvalvonta- ja oikeudellisessa yhteistyössä ja asiakirjaväarennöksiin liittyvän yhteistyön vahvistamista.
- ➔ **Jäsenvaltiot** ja **komissio** etsivät tätä varten mahdollisia uusia kumppaneita. **Jäsenvaltiot** toteuttavat konkreettisia toimia, joilla varmistetaan käynnistettyjen kumppanuuksien tehokas täytäntöönpano.
2. Samalla määritetään konkreettisia vaihtoehtoja muuttajien salakuljetusta koskevan tietojenvaihdon tehostamiseksi kolmansien maiden kanssa. Muun muassa meneillään olevia tutkintoja voidaan tukea tapauskohtaisesti jäsenvaltioiden maahanmuuttoalan yhteyshenkilöille tarkoitettujen uusien SIENA-yhteyksien kautta ja EU:n rahoittamilla hankkeilla, joilla torjutaan muuttajien salakuljetusta kolmansissa maissa sekä EMSC:n muuttajien salakuljetuksen tietokeskukseen kuuluvilla kumppanuuksilla (Europol, Frontex, Interpol, EUNAVFOR MED IRINI -operaatio). Tämä tarkoittaa tilannetietoisuuden ja varhaisvaroitusjärjestelmien kehittämistä.
- ➔ **Jäsenvaltiot** ja **komissio** sopivat etenemissuunnitelmasta mahdollisuuksien kartoittamiseksi teknisellä tasolla.
- ➔ **Komissio** tehostaa Europolin/Eurojustin ja kumppanimaiden välisiä yhteistyösopimuksia koskevia neuvotteluja helpottaakseen tietojenvaihtoa operatiivisia tarkoituksia varten.
- ➔ **Frontexin** olisi hyödynnettävä täysimääräisesti toimeksiantoaan toimia kolmansissa maissa pyrkimällä luomaan suotuisat olosuhteet aluekohtaiselle operatiiviselle läsnäololle ja tiedustelutietojen jakamiselle.

Schengen-neuvosto vastaa yhteistyössä komission ja asiaankuuluvien EU:n virastojen kanssa edellä mainittujen toimien täytäntöönpanon valvonnasta ja päätösten tekemisestä jäljellä olevia haasteiden osalta.

Komission olisi raportoitava säännöllisesti Schengen-neuvostolle edellä mainittujen toimien täytäntöönpanon edistymisestä. Raportoinnin olisi perustuttava muun muassa tietoihin ja analyyseihin, joita EU:n virastot ja jäsenvaltiot toimittavat. Raportointi olisi kanavoitava erityisesti Schengen-alueen tilaa koskevan vuosikertomuksen⁷ kautta.

⁷ Ensimmäinen tällainen raportointi olisi sisällytettävä siihen Schengen-alueen tilaa koskevan kertomukseen, joka komission on määrä toimittaa huhtikuuhun 2024 mennessä kesäkuussa 2024 kokoontuvaa Schengen-neuvostoa varten.

Rajatyöttävän rikollisuuden, etenkin ihmiskuljetuksen, torjuminen

HAASTEET JA TARPEET

1. Yhteisen tilannetietoisuuden lisääminen

Muuttajien salakuljetusverkostot ovat osoittautuneet ketteriksi ja ne mukautuvat nopeasti muutoksiin laittoman muuttoliikkeen dynamiikassa ja lainvalvontatoimien kehitykseen⁸.

Salakuljetusverkostojen koko vaihtelee, ja ne noudattavat sellaista liiketoimintamallia, jossa rikolliset tekevät yhteistyötä tilanteen mukaan tai tarvittaessa pysyvämmiin. Käytettyjä salakuljetusreittejä ja toimintatapoja mukautetaan, kun lainvalvontatoimet tehostuvat tai viisumi- ja turvapaikkapolitiikka muuttuu⁹.

Rikollisverkostojen mukautumiskykyyn vastaamiseksi on ratkaisevan tärkeää kehittää yhdessä yhteistä, oikea-aikaista tilannetietoisuutta.

2. Muuttajien salakuljetuksen vastaisen EU:n oikeudellisen kehityksen vahvistaminen

Eurooppa-neuvosto on viime vuosina kiinnittänyt erityistä huomiota Schengen-alueen sisäiseen turvallisuuteen. Se vahvisti 24.–25. kesäkuuta 2021 antamissaan päätelmissä, että salakuljettajien torjunta on tärkeää, toi esiin vakavan huolen joidenkin muuttoreittien tilanteesta sekä kiireellisten toimien tarpeen ja kehotti noudattamaan koko reitin kattavaa lähestymistapaa tilanteeseen puuttumiseksi muun muassa kitkemällä muuttajien salakuljetus ja ihmiskauppa¹⁰. Tämän kehotuksen jälkeen EU uudisti muuttajien salakuljetuksen vastaista toimintasuunnitelmaansa (2021–2025), jolla edistetään sekä salakuljettajien liiketoiminnan että salakuljetusverkostojen torjuntaa. Komission puheenjohtaja von der Leyen ilmoitti äskettäin unionin tilaa käsitelleessä puheessaan komission aikeesta päivittää kiireellisesti muuttajien salakuljetuksen vastaista EU:n oikeudellista kehystä.

⁸ Europol (2023): Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling; Julkinen, saatavilla osoitteessa: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

⁹ Europol (2023): Europol Spotlight report: Criminal Networks in Migrant Smuggling; Julkinen, saatavilla osoitteessa: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Eurooppa-neuvoston ylimääräinen kokous (24. ja 25. toukokuuta 2021) – Päätelmät, neuvoston asiakirja EUCO 7/21, 25. toukokuuta 2021.

Vuodelta 2002 peräisin oleva EU:n nykyinen muuttajien salakuljetusta koskeva oikeudellinen kehys edellyttää arviointia. Avustamispaketista¹¹ huolimatta muuttajien salakuljetus näyttää yhä enemmän olevan erittäin kannattavaa liiketoimintaa, jossa rikollisten kiinnijäämisen ja rankaisemisen riski on vähäinen¹².

3. Eurooppalaisen operatiivisen yhteistyön vahvistaminen ja yhdentäminen

Muuttajien salakuljetus on monitahoinen rikollisuuden muoto, jolla on yhteyksiä muuhun rikollisuuteen ja joka kehittyy moniulotteisesti.

Sen tehokas torjunta edellyttää kattavaa reagointia ennen kaikkea tehostamalla **kaikkien rikollisketjun sidosryhmien vastaista operatiivista yhteistyötä** ja lisäämällä **virastojen välistä ja monialaista yhteistyötä erityisesti EMPACTin puitteissa**. Tämän mukaisesti yhteistyö rajavartijoiden kanssa ja yleisemmin tehokas **ulkorajojen valvonta** ovat avainasemassa muuttajien salakuljetuksen torjunnassa. Lisäksi muuttajien salakuljetus on erittäin kannattavaa liiketoimintaa, ja sen arvioitu vuotuinen liikevaihto on useita miljardeja euroja maailmanlaajuisesti. Siksi kattaviin vastatoimiin on sisällytettävä myös **talousrikostutkinta**.

Lisäksi muuttajien salakuljetusverkostot digitalisoituvat yhä laajemmin. Ne **hyödyntävät verkkoympäristöä** ja käyttävät **salattua viestintää** tarjotakseen laittomia palveluja, organisoidakseen logistiikkansa ja turvatakseen voittonsa¹³. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten valmiuksia muuttoreittien varrella (myös kolmansissa maissa) sekä puuttua salakuljetusverkostojen toimintaan verkossa ja nykyaikaisen teknologian käyttöön niiden viestinnässä.

¹¹ Neuvoston direktiivi 2002/90/EY laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamista koskevan rikoksen yhteisestä määritelmästä ja puitepäätös 2002/946 näitä rikoksia koskevien rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta. Euroopan komissio: Komission tiedonanto (2020/C 323/01), Komission ohjeet laittomassa maahantulossa, kauttakulussa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelyä ja ehkäisemistä koskevien EU:n sääntöjen täytäntöönpanosta, lokakuu 2020.

¹² UNODC, Migrant Smuggling A deadly business, saatavilla osoitteessa: [Migrant Smuggling A deadly business \(unodc.org\)](https://www.unodc.org/en/migrant-smuggling).

¹³ Europol, Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable, saatavilla osoitteessa: [Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable | Europol \(europa.eu\)](https://www.europol.europa.eu/migrant-smugglers-and-human-traffickers)

Muuttajien järjestäytyneen salakuljetuksen torjunta edellyttää yhä useammin sitä, että lainvalvontaviranomaisilla on **pääsy** sekä kotimaassa että ulkomailla oleviin **tietoihin**, myös sähköiseen aineistoon ja todisteisiin, ja että kyseisten tietojen salaus voidaan tarvittaessa purkaa kansallisia tutkimuksia varten ja säilyttää tiedot niin kauan kuin on tarpeen tutkinnan suorittamiseksi ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin aloittamiseksi.

On tärkeää, että muuttajien salakuljetuksen vastaisissa toimissa puututaan kokonaisvaltaisesti sen yhteyksiin muihin rikollisuuden aloihin. EU:hun suuntautuvassa ja sen kautta tapahtuvassa muuttajien salakuljetuksessa on säännöllisesti mukana etenkin **ihmiskauppa**. EU:hun saapuessaan laittomat maahanmuuttajat joutuvat usein seksuaalisen, työssä tapahtuvan tai muunlaisen hyväksikäytön kohteeksi. Siksi on olennaisen tärkeää, että EU ja jäsenvaltiot suojelevat **haavoittuvassa asemassa olevia muuttajia** ja torjuvat ihmiskauppaa ennaltaehkäisy-, lainvalvonnan ja oikeudellisen yhteistyön keinoin ja että rikosentekijät saatetaan oikeuden eteen. Lisäksi asiakirjaväärennösten torjuntaa olisi tehostettava, sillä **väärennetyt asiakirjat** ovat usein keskeinen tekijä, joka mahdollistaa muuttajien salakuljetukseen liittyvät rikolliset toimet¹⁴.

4. Synergioiden maksimointi EU:n ulkoisen toiminnan kanssa

Muuttajien salakuljetuksen torjunta edellyttää kansainvälistä yhteistyötä ja koordinoitua muuttoreittien varrella sijaitsevien keskeisten kumppanimaiden kanssa. Tässä asiassa on viime vuosina edistytty huomattavasti muun muassa vahvistamalla yhteyksiä **YTPP-operaatioihin**, perustamalla **maahanmuuttoalan eurooppalainen yhteyshenkilöverkosto** sekä toimenpiteillä, jotka komissio on esittänyt **keskistä Välimerä, Länsi-Balkania** sekä **läntistä Välimerä ja Atlanttia koskevissa EU:n toimintasuunnitelmissa**. Lisätoimia kuitenkin tarvitaan synergioiden maksimoimiseksi EU:n ulkoisen toiminnan kanssa ensisijaisissa kolmansissa maissa ja ensisijaisilla kolmansilla alueilla. Salakuljetuksen vastaiset operatiiviset kumppanuudet ovat olennainen osa lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa toteutettavia EU:n muuttoliikekumppanuuksia. Ne tarjoavat koordinoitumman ja jäsennellymmän lähestymistavan operatiiviseen yhteistyöhön kumppanimaiden kanssa muuttajien salakuljetuksen torjumiseksi.

¹⁴ European Migrant Smuggling Centre (2022), 6th Annual Report, 2022, saatavilla osoitteessa: [EMSC 6th Annual Report.pdf \(europa.eu\)](#).